İLKE KARARI

Kültür ve Turizm Bakanlığından:

KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA YÜKSEK KURULU

Toplantı No. ve Tarihi: 110 27/12/2023 Toplantı Yeri
Karar No. ve Tarihi : 2878 27/12/2023 ANKARA

KORUNMASI GEREKLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARININ GÜÇLENDİRİLMESİ İLKE KARARI

Ülkemizin taşıdığı deprem riski, gelişen yapım teknikleri ve güncel belgeleme yöntemleri göz önüne alınarak; tarihi, kültürel ve sosyal dokunun korunabilmesi; deprem durumunda taşınmaz kültür varlıklarında oluşan zararın en aza indirilmesi; tarihi kent dokusunun ve kültür varlıklarının mimari özelliklerinin kaybının engellenmesi ve özgün nitelikleriyle birlikte yaşatılarak ve dayanımları arttırılarak gelecek nesillere aktarılmasının sağlanması amacıyla;

- Korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli yapıların mevcut durumlarının belgelendiği rölöve çizimlerinin geleneksel yöntemlerin yanı sıra güncel teknolojiler ile hazırlanan ölçekli belgeleme yöntemleri (3D lazer tarama, ortofoto, fotogrametrik vb.) kullanılarak da hazırlanabileceğine,

- Korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının yıkılmadan korunmasının esas olduğuna,

- Korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının esaslı onarımlarında; zemin etüdü raporu hazırlanması şartıyla, tabii zemin kotunun altında kalacak ve tescilli yapının gabarisini değiştirmeyecek şekilde, yapının deprem etkilerinden korunması amacıyla temel ve zemin güçlendirmeye yönelik çağdaş sistemler (fore kazık, sismik izolatör, radye temel vb.) ile birlikte zorunlu olması halinde kısmi bodrum/bodrumu içeren projelerin ilgili koruma bölge kurulunda değerlendirilebileceğine,

- İlgili kurumlar ve/veya üniversitelerce korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının statik durumuna ilişkin iletilen raporların değerlendirilmesi sonucunda;
  - Koruma bölge kurulunca güçlendirilerek korunması uygun bulunan taşınmazların restorasyon projelerinde; kültür varlıklarının dayanımını arttırmak için taşınmazın özgün niteliklerinin korunması şartıyla güçlendirmeye yönelik güncel sistemlerle de desteklenen önerilerin,
  - Koruma bölge kurulunca yıkılacak şekilde tehlike arz ettiğinden (mail-i inhidam), güçlendirilmesinin mümkün olmadığına ve yıkılabileceğine karar verilen kültür varlıklarının yeniden yapma (rekonstrüksiyon) projelerinde; tabii zemin kotu üstünde yer alan bölümlerinin gerek kültür varlığı niteliği, gerekse kültürel çevreye olan tarihsel katkıları açısından, eldeki mevcut belgelerden (yapı kalıntısı, rölöve, fotoğraf, her türlü özgün yazılı - sözlü, görsel arşiv belgesi vb.) yararlanmak suretiyle kendi parsellerinde daha önce bulunduğu yapı oturum alanında, aynı kütle ve gabaride, özgün plan şeması, cephe özelliği, malzeme ve yapım tekniği kullanılarak, kapsamlı restitüsyon etüdüne dayalı rekonstrüksiyon uygulamasının esas olduğuna, ancak taşınmazların dayanımını arttırmak için tescilli yapının özgün niteliklerinin korunması şartıyla güçlendirmeye yönelik güncel sistemlerle de desteklenebilecek önerileri içeren projelerin ilgili koruma bölge kurulunda değerlendirilebileceğine,

- I. ve II. derece arkeolojik sit alanlarında yer alan antik dönem yapıları ile korunması gerekli tescilli taşınmaz kültür varlıklarında, restorasyon ve rekonstrüksiyon uygulamaları ve bu alanlarda uygulamaya esas zemin etüdü raporu hazırlanıp hazırlanmayacağına ilişkin konunun kazı başkanlığının uygun görüşü alınarak, alanın niteliği de göz önünde bulundurulmak suretiyle ilgili koruma bölge kurulunca değerlendirilebileceğine, karar verildi.